Пам'ятайте про Україну!

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

Редакція і Адміністрація: "Svoboda", 30 Montgomery St. Jersey City, N.J. 07302
Телефони: (201) 434-0237 (201) 434-0807
з Ню Йорку (212) 227-4125
УНСоюзу: (201) 451-2200
з Ню Йорку (212) 227-5250 (212) 227-5251

РІК LXXXV. Ч. 49. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, СУБОТА, 4-го БЕРЕЗНЯ 1978 ЦЕНТІВ 25 CENTS JERSEY CITY and NEW YORK, SATURDAY, MARCH 4, 1978 No. 49. VOL. LXXXV.

КОНВЕНЦІЙНІ ТА ІНШІ АКТУАЛЬНІ СПРАВИ БУЛИ ПРЕДМЕТОМ ЧЕРГОВИХ НАРАД ГОЛОВНОГО ЕКЗЕКУТИВНОГО КОМІТЕТУ УНС

Джерзі Сіті. — У першу чергу конвенційні, а в дальшому й інші актуальні справи і проблеми були предметом чергових нарад Головного Екзекутивного Комітету УНС, які відбулися тут у приміщеннях Головної Канцелярії в передполудневих годинах минулого понеділка, 27-го лютого.

В нарадах, що їх відкрив та якими проводив головний предсідник Йосип Лисогір, разом з ним взяли участь: заступник головного предсідника д-р Іван Флис, головний директор УНС на Канаду сенатор Павло Юзик, заступниця головного предсідника пані Марія Душник, головний секретар Володимир Сохан, головний касир пані Уляна Дячук та головний організатор Степан Гавриш, як також головний контролер мгр Іван Винник і редактор Антін Драган. Після відкриття нарад та прийняття їх порядку і схвалення опублікованого вже протоколу з попередніх нарад, приступлено до звітування, яке традиційно започаткувала головний касир пані Уляна Дячук.

Звіт гол. кас. пані Уляни Дячук

Рік 1977 закінчили ми остаточною сумою майна у висоті $42,225,451. На жаль, протягом грудня м.р. майно не зросло, як ми сподівалися і Вам звітували на попереднім засіданню Екзекутиви, але впало на суму приблизно $71,000. Причиною цього були великі виплати в грудні. За рік 1977 майно зросло на суму $1,075.049. Сума зібраних вкладок дала $3,051,569.11, що було на $25,000 більше від суми вкладок, одержаних рік раніше. Смертність наших членів була тільки 52.51% передбаченої смертности. Рік раніше відсотки дійсної смертности були 50.86%.

Наші інвестиції у бондах, вартісних паперах, членських і гіпотечних позичках та у позичці для допоміжної корпорації дали всіх відсотків на загальну суму $2,090,109.20 (вперше понад 2 мільйони), отже на $170,625 більше від попереднього року. Самі відсотки від бондів принесли на $220,000 більше прибутків. Пересічна відсоткова стопа цих інвестицій була 5.5%; рік раніше вона виносила 3.84%.

Минулого тижня розіслано вже річні звіти до всіх забезпеченевих урядів ЗСА і Канади. Приготовляємо конвенційні звіти. Старатимемося закінчити їх найдальше до 1-го квітня ц.р., або й раніше, але постійно віддаватимемо всі вже готові звіти до друкарні. Вже замовлено для делегатів течки, ручки

(Закінчення на ст. 3-ій)

Українські Злучені Організації Клівленду відзначають 50 - ліття

Клівленд. Управа „Українських Злучених Організацій“. — Відділ Українського Конгресового Комітету Америки у Клівленді, Огайо, інформує, що в цім 1978-ім році сповняється 50 років діяльности цієї громадської централі та що з нагоди того золотого ювілею Збори делегатів членських організацій проголосили цей 1978-ий рік „Ювілейним роком українського Клівленду“.

Відбуті в дні 11 січня ц. р. Збори делегатів порішили у рамках ювілейних святкувань видати за редакцією Степана Кікти пам'яткову книгу п. н. „Українці у Великому Клівленді та Українські Злучені Організації, 1928—1978“ і помістили в ній відомості про усі українські організації і вияви національного життя в цій метрополії від початку поселення в ній українців, отже за минулих поверх 80 років.

Управа запрошує всі громадські та релігійні організації та їх провідних членів у Великім Клівленді до авторської співпраці і допомоги у зібранні потрібних відомостей. В тій справі усі клітини українського життя одержали спеціяльні листи і прохається їх, щоб у поданому речинці подали свої матеріяли.

Усіх заінтересованих співпрацею у книзі прохається звертатися на адресу УЗО: 5691 State Road Parma, Ohio 44134

УКРАЇНСЬКА ХРОНІКА

ПЛЕНАРНА КОНФЕРЕНЦІЯ УВАН

Ню Йорк, Н. Й. — В неділю, 5-го березня ц.р., о год. 2:30 по полудні тут в Будинку Академії при 206 Захід 100-та вулиця відбудеться Пленарна Конференція Української Вільної Академії Наук у ЗСА, присвячена 60-річчю Української Незалежности. У програмі: проф. д-р Василь Омельченко — відкриття, мгр Роман Ільницький — доповідь на тему: „Причини російсько-української війни на переломі 1917—18 років“, д-р Анна Процик — „Партія народної свободи і Українська Революція“, д-р Михайло Воскобійник — „Що призвело до поразки Українських Визвольних Змагань 1917—1920 років“.

ШЕВЧЕНКІВСЬКИЙ КОНЦЕРТ У ВОТЕРВЛІТІ

Вотервліт, Н. Й. — Заходом Школи Українознавства Олбанської округи у Вотервліті, Н. Й., відбудеться Шевченківський концерт у неділю 12 березня, в залі Українського Клюбу, в год. 5 по полудні з виступами шкільних дітей. Доповідь виголосить директор школи В. Літинський. Також мішаний хор і дівочий ансамбль „Кобза“ під керівництвом Я. Кушніра візьмуть участь у концерті.

ЗАГАЛЬНІ ЗБОРИ УСВТ „ЧОРНОМОРСЬКА СІЧ“

Ірвінгтон, Н. Дж. — Загальні Збори Українського Спортово-Виховного Товариства „Чорноморська Січ“ відбудуться тут в неділю, 5-го березня ц. р. о год. 2:30 по полудні в Домі Товариства.

АКАДЕМІЯ СВ. ЮРА В НЮ ЙОРКУ

Ню Йорк. — Академія св. Юра повідомляє, що вписи нових учнів на шкільний рік 1978—79 відбудуться в середу, 8-го березня, в шкільній канцелярії, починаючи від год. 1-ої по полудні. Академія міститься при 215 Схід 6-та вулиця. Подрібні інформації можна одержати, телефонуючи на число (212) 473—3323. Дирекція Академії закликає українських батьків вписувати своїх дітей до своєї рідної школи.

ВТРУЧАННЯ СССР У ВІЙНУ МІЖ ЕТІОПІЄЮ ТА СОМАЛІЄЮ МОЖЕ ПЕРЕШКОДИТИ РАТИФІКАЦІЇ НОВОГО ДОГОВОРУ ЩОДО ОБМЕЖЕННЯ ЗБРОЇ — ЗАЯВЛЯЄ ПРЕЗИДЕНТ КАРТЕР

Вашінгтон. — Виступаючи в четвер, 2-го березня, на своїй 26-ій з черги формальній пресовій конференції, президент Джіммі Картер сказав, що хоча він особисто не хоче „пов'язувати“ справу підписання нового договору зі Совєтським Союзом щодо обмеження стратегічної атомової зброї з фактом, що Москва втручається у війну між Етіопією та Сомалією, то підкреслив, що члени Сенату ЗСА та американський загал можуть цілком оправдано і правильно інтерпретувати це совєтське вмішування в справи Африки як загрозу для миру, а це може довести до того, що Сенат відмовиться ратифікувати новий договір щодо обмеження зброї.

Президент Картер під час пресконференції

Під час пресконференції, що її передавано на телебаченні та по радіо і яка відбувалася в приміщеннях Національного Пресового Клюбу, замість у Білому Домі, як це звичайно водиться, Президент інформував, що совєтський міністер закордонних справ Андрей Громико та члени етіопського уряду запевняли Білий Дім, що етіопські військові частини не переступлять сомалійського кордону. Проте, президент Картер зазначив, що справа світового миру вимагає, щоб Совєтський Союз і Куба усунули свої військові частини з Етіопії і перестали постачати тій країні зброю та амуніцію. Президент вважає, що Сомалія та Етіопія повинні якнайшвидше припинити війну.

На початку пресової конференції, ще заки журналісти почали ставити йому питання на різні міжнародні та внутрішні теми, президент Картер повідомив, що передає Конгресові плян щодо реорганізації Системи Цивільної Служби („Сивил Сервис Систем“) та різних федеральних агенцій, тобто виконує свою обіцянку, яку дав під час виборчої кампанії в 1976-му році.

На думку Президента, Система Цивільної Служби мусить бути більш ефективна, менш марнотратна і „більш чула до вимог населення“. З уваги на те, пропозиції Білого Дому мають на меті заохотити федеральних працівників краще сповняти свої функції, уможливити скоріше полагодження зажалень окремих працівників, але також довести до того, щоб легше можна звільняти тих федеральних урядовців, які не виконують своїх функцій задовільно, чи тих, які виявились некомпетентними.

Крім того, його уряд ліквідуватиме, чи вже зліквідував ряд непотрібних агенцій і комісій, робить заходи щодо уневажнення перестарілих і неефективних урядових правил, як теж вже розпочався процес переписання різних законів і правил словами, що їх можуть зрозуміти пересічні громадяни ЗСА, а не тільки адвокати-спеціялісти.

Відносно працівників Системи Цивільної Служби, то згідно з пропозиціями президента Картера вони одержували б підвишки в зарібтній платні та вищі урядові ступні на підставі їхніх заслуг, а не на підставі кількости років затруднення.

Президент пропонує ввести реорганізацію в самій Комісії Цивільної Служби, а саме, поділити її на кілька бюр, які мали б точно окреслені завдання та функції.

Реорганізація виконавчої частини федерального уряду, а зокрема Системи Цивільної Служби, причиниться до більшої ефективности уряду, що вийде на користь не тільки самим федеральним робітникам, але цілому американському народові та країні — сказав президент Картер.

Президент також відповів на ряд запитів щодо різних аспектів закордонної та внутрішньої політики ЗСА. Відносно постійного обнижения вартости американського доляра на міжнародних ринках Президент вважає, що протягом цього року ситуація зміниться, бо союзники ЗСА правильніше оцінюватимуть силу економіки Америки, ніж робили це в минулому 1977-му році, що довело до того, що вартість американського доляра постійно падала.

Президент Картер не погоджується з тими коментаторами, які твердять, що Білий Дім „запізно“ поцікавився затяжним страйком вуглекопів. Він вважає, що найкращим способом розв'язати непорозуміння між профспілками та працедавцями — це переговори, а не втручання уряду. Вже дійшло до порозуміння щодо нового 3-річного робітничого контракту, який, на думку Президента, є справедливим для обох сторін, і тому він закликав вуглекопів якнайшвидше ратифікувати його.

Під час запланованих нарад з ізраїльським прем'єром Менахемом Бегіном, що мають відбутися у Вашінгтоні в половині березня, президент Картер обговорюватиме всі можливі кроки, які довели б до порозуміння між Ізраїлем та Єгиптом, як теж запевнили б, що до мирових переговорів прилучилися б Йорданія та представники палестинських арабів. Під час розмов з Бегіном президент Картер плянує присвятити багато уваги обговоренні справи майбутности окупованих Ізраїлем арабських земель: Сінайського півострова, територій на західньому березі ріки Йордан і біля міста Гази. Президент підкреслив, що найкращою запорукою встановлення тривалого миру на Близькому Сході було б, якщо б всі країни того обширу погодилися виконувати постанови Резолюції ч. 242, що її схвалила Рада Безпеки Об'єднаних Націй.

На цій пресовій конференції президент Картер заявив, що не передбачає, щоб протягом 1978-го року наступили зменшення в податках системи Соціяльного Забезпечення, ані щоб на покриття видатків цієї системи були „перекинені“ фонди з інших міністерств чи департаментів федерального уряду, хоча таку можливість розглядалось в кінці минулого року. Президент вважає, що вищі податки Соціяльного Забезпечення були конечні

СОВЄТИ ПОДВОЇЛИ ЦІНИ НА БЕНЗИНУ, КАВУ ТА ІНШІ ПРОДУКТИ

Москва. — Кореспондент „Ню Йорк Таймсу“ в Совєтському Союзі Крег Вітні інформує у числі газети з 2-го березня ц. р., що совєтські господарники несподівано для покупців сильно підвищили ціни на бензину, каву й інші товари, оправдуючись труднощами у видобуванні нафти в районах Сибіру. Нові ціни, як твердять західні спостерігачі, наявно свідчать, що совєтська економіка переживає великі труднощі, головно в ділянці енергетики і платничого балянсу, бо Москва не має достатньої кількости закордонної валюти для закупу товарів широкої потреби за кордоном. Кава, наприклад коштувала донедавна в Совєтському Союзі 2.86 долярів за фунт. Але цей товар прямо щез з прилавків магазинів і появився знову рік пізніше з ціною 12.73 долярів за фунт. Спорошкована (інстент) кава коштує тепер аж 39 долярів фунт. Якщо враховувати, що пересічна платня совєтського робітника становить 221 доляр (158 рублів) в місяць, то принаймні половина платні йде на закуп харчів. Офіційні чинники в Москві твердять, що Совєтський Союз не переживає інфляції, а Ніколай Т. Глушков, голова Державного Комітету для регулювання цін, заявив офіційно на пресовій конференції, що підвишка цін на бензину, каву, какао й інші товари була викликана надто великим запотребуванням покупців і збільшенням числа автомобілів в Совєтському Союзі. Глушков при тому підчеркнув, що в багатьох закордонних країнах власники автомобілів платять далеко вищу ціну за бензину і ніхто з цього не робить якоїсь проблеми. Досі один гальон звичайної бензини в Совєтському Союзі коштував 51 цент, тепер коштуватиме 1 доляр і 7 центів. Поголоски про підвишку цін кружляли в СССР вже від якогось часу і тому покупці купували все, що тільки попадало під руку, особливо бензину, каву, шоколядні вироби та інші, зокрема імпортовані товари. Ціни на автомобілі також підвишились на 50 відсотків. Наприклад, раніше совєтського виробу „фіят“, який там називається „Жигулі“, коштував приблизно 5.000 долярів; тепер 10.000, з тим, що власники мусять платити також 35 відсотків більше за направу і частини, як платили раніше.

Глушков відмовився коментувати рішення Ради Міністрів СССР про несподівану підвишку цін, а на запитання кореспондентів, чи можна це розцінювати як інфляцію, з обуренням відповів, що економіку Совєтського Союзу не можна міряти капіталістичною міркою, бо „соціялістичні країни, в противагу до капіталістичних, ніколи не переживають інфляції“. Підвишку Глушков вважає тимчасовим і переходовим явищем, пов'язаним частинно з атмосферичними труднощами на Сибірі й інсталяцією системи рур для розпроваджування нафти, а також хвилевим браком закордонної валюти. Західні економісти твердять, що Совєтський Союз винен некомуністичним країнам біля 30 більйонів долярів.

НАТО продовжуватиме скріплювати свою оборонну силу

Вашінгтон. — Генерал Александер Гейг, головнокомандувач збройними силами Північно-Атлантійського Союзу(НАТО),у середу,1-го березня,заявив Сенатській комісії для справ збройних сил, що хоча тепер може виглядати, що ЗСА видають багато більше грошей на скріплення оборонної спроможности НАТО, ніж інші члени, то фактично американський вклад з кожним роком відсотково зменшується, а зростає вклад західньо-европейських союзників.

Ген. Гейг підтвердив, що минулого року ЗСА призначили 5.9 відсотка свого загального національного прибутку на оборонні цілі, Британія 5.1 відсотка, Західня Німеччина 4.2 відсотка, а Франція тільки 4.2 відсотка, але підкреслив, що треба брати під увагу, що відсотково оборонний бюджет Америки зменшується, а оборонні бюджети европейських союзників з кожним роком збільшуються. Він запевняв сенаторів, що всі члени НАТО зобов'язалися продовжувати скріплювати оборонну спроможність цього союзу.

Ген. Гейг дальше заявив, що европейські члени НАТО дуже зацікавлені набуттям від ЗСА „невтронної“ бомби, бо вважають, що вона може відгравати важливу ролю „відстрашаючого чинника“, тобто переконати Совєтський Союз та інші комуністичні держави Варшавського Пакту не розпочинати атомової війни проти Заходу, бо вільний світ матиме в своїх руках могутню відплатну зброю. Ген. Гейг погоджується з цими твердженнями західньо-европейських членів НАТО.

Він також інформував про те, що европейські члени НАТО зацікавлені набуттям американських „крилатих ракет“, але додав, що деякі західньо-европейські держави самі спроможні розбудувати такі ракети.

Як відомо, Совєтський Союз часто виступає проти того, щоб ЗСА передали невтронну бомбу і „крилаті ракети“ своїм союзникам в Европі.

Вартість американського доляра знову впала

Бонн. — Минулої середи, 1-го березня, вартість американського доляра знову впала і виносила тільки 1.99 західньо-німецької марки, що означало найнижчий рівень досі. Від 1960-го року американський доляр втратив більше ніж половину своєї вартости, в порівнянні з німецькою маркою, а від 1975-го року доляр втратив 25 відсотків своєї вартости на західньо-німецьких ринках. Хоча в середу ввечері доляр дещо відзискав свою вартість, бо вже рівнявся 2.0075 німецької марки, то все одне цей порівняльно низький рівень затривожив американських економістів і спеціялістів з інших країн вільного світу, які побоюються, що така ситуація може підкопати довір'я до економічної сили ЗСА.

ПЕТРО ВІНС ЗНОВУ АРЕШТОВАНИЙ

Ню Йорк. (Пресова Служба ЗП УГВР). — Наспіла вістка, що 15 лютого ц. р. в Києві був заарештований Петро Вінс, член Української громадської групи для сприяння виконанню Гельсінкських угод. Це вже другий арешт 21-річного Вінса за останні три місяці. Вперше його арештували 12 грудня м. р. і в'язнили до 30 грудня м. р. в „камері попереднього ув'язнення“ у Дарниці. Під час ув'язнення Вінс вів голодівку аж до часу звільнення. Ще перед арештом, 8 грудня м. р., Вінса висадили з поїзду Київ-Москва. Він тоді вибирався до Москви, щоб взяти участь у щорічній демонстрації біля пам'ятника Пушкіна в обороні прав людини.

Тепер Вінса обвинувачують у „дармоїдстві“, і йому загрожує строк дворічного ув'язнення. Перед першим арештом Петро Вінс працював вантажником у пекарні. Після звільнення з арешту ніде його на працю не приймали.

КҐБ весь час намагався його застрашувати, шиканувати. Ангажував навіть його знайомих ще з часів студій для атак проти нього.

Громадськість Києва оцінює новий арешт Петра Вінса, як дальший наступ КҐБ проти Української Гельсінкської групи. Прохають робити все можливе, щоб рятувати Вінса.

Петро Вінс є сином відомого баптистського пастора Георгія Вінса, який відбуває п'ятирічний засуд за релігійні переконання в таборі Табага (Учр. ЯД 40/5 ЯАССР).

Також в Польщі робітники творитимуть вільні профспілки

Варшава. — Ройтер інформує, що речники Руху Оборони прав людини в Польщі повідомили закордонних кореспондентів про нові арешти і шикани, що їх стосує політична поліція супроти тих робітників, які були ініціяторами створення вільних робітничих спілок з метою оборони прав робітників. Як в усіх комуністичних країнах, в Польщі існує урядова профспілка спілка, яка, як твердять покривджені польські робітники, не заступається за їхні права, а тільки виконує директиви партійних та урядових чинників. Минулого тижня з ініціятиви чотирьох робітників відбулося в Катовицях робітниче зібрання, на якому вирішено покликати до життя вільні робітничі спілки з власним керівництвом, а не назначуваним, як це практикується дотепер, урядовими чинниками. Супроти декількох осіб, яких поліція заарештувала раніше, ведеться слідство, щоб встановити хто насправді був ініціятором творення вільних профспілок і покарати „винних“. Західні кореспонденти звернули увагу на те, що також в інших комуністичних країнах, включно з Совєтським Союзом, існує тенденція творення вільних профспілок. Вільну профспілку в СССР, як відомо, очолює Владімір Клебанов, копальняний робітник з Донецька в Україні.

ЗСА додержать зобов'язання щодо оборони Південної Кореї та Японії

Токіо. — Промовляючи на пресовій конференції в середу, 1-го березня, Майк Менсфілд, теперішній амбасадор ЗСА до Японії і колишній довголітній лідер Демократичної більшости в Сенаті, заявив, що Америка повністю додержить свої зобов'язання відносно оборони своїх союзників в Азії, додаючи, що якщо б комуністична Північна Корея знову напала на Південну Корею, то Вашінгтон напевно післав би американські піхотинні частини на допомогу Сеулеві.

Амбасадор Менсфілд сказав, що хоча уряд президента Картера плянує протягом наступних 4-5 років відтягнути з Південної Кореї всі американські піхотинні частини, залишаючи тільки летунські з'єднання, то на випадок нападу з боку Північної Кореї піхотинські частини були б негайно повернені до Південної Кореї.

Відповідаючи на запити журналістів, Менсфілд підкреслив, що уряд президента Картера плянує відтягнути піхотинців навіть якщо Конгрес відмовився б передати Південній Кореї американську зброю вартости біля 800 мільйонів долярів, що її в тій азійській країні плянували залишити згадані піхотинні з'єднання ЗСА.

Перший том творчости Б. Кравцева появиться в червні ц. р.

Ню Йорк. — Уже в червні цього 1978-го року появиться друком та буде висланий всім передплатникам перший із трьох томів творчости св. п. Богдана Кравцева — повідомив голова Ділового Комітету Кураторії Фонду для видання літературної спадщини Богдана Кравцева, Микола Лебедь, на засіданні цієї Управи минулої середи, 1-го березня.

Св. п. Богдан Кравців

Перший том, як це вже відомо, включає всю поетичну творчість Б. Кравцева і появиться, як і два дальші томи, під редакцією Богдана Бойчука. Щоб остаточно устійнити наклад видання першого тому, як і двох наступних, (другий том, який включає наукові і літературознавчі праці, вже також готові до друку). Діловий Комітет Кураторії вирішив, за посередництвом преси та висилкою листів на відомі індивідуальні адреси, ще раз звернутися із закликом до передплати трьох томів великої культурної спадщини цього одного з найвидатніших поетів, письменників та літературознавців нашої доби. Під час нарад Ділового Комітету, якими проводив його голова п. Лебедь та в яких взяли участь секретар Комітету інж. Роман Рогожа, касир Уляна Дячук та ред. А. Драган, рішено продовжити речинець передплати до 1-го травня ц. р. Як відомо, всі три томи в передплаті коштують 25.00 долярів, а після того коштуватимуть уже 35.00 долярів. Зголошення на передплату приймає касир Комітету пані Уляна Дячук в Головній Канцелярії УНСоюзу.

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893
Ukrainian newspaper published daily except Mondays and holdays by the Ukrainian National Association, Inc., at 30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302.

Second Class Postage paid at the Post Office of Jersey City, N.J. Accepted for mailing at special rate of postage provided for by Section 1130 of Act of October 3, 1917 — authorized July 31, 1918.

Статті і дописи, підписані авторами, не мусять відповідати поглядам Редакції. Редакція застерігає собі право в потребі виправляти і скорочувати надіслані матеріяли, незамовлені матеріяли повертається тільки тоді, коли автор собі це виразно застеріг, долучивши заадресовану коверту з відповідною поштовою оплатою. За зміст оголошень Редакція не відповідає.

Передплата: на рік — $30.00, на пів року — $16.00, на 3 місяці — $9.00. Для членів УНСоюзу 65 ¢ міс. За кожну зміну адреси — 25 ¢. Чеки і "money orders" виставляти на "Svoboda".

P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 07303

Мово рідна, слово рідне...

Найновіші вістки, що приходять з України, вказують не тільки на посилення шовіністичного курсу політики комуно-московських імперіялістів у відношенні до будь-яких виявів української національної самобутности, але також на намагання ворога здушити в зародку все, що має в собі елементи української національної традиції та характеру. Нагінка московських окупантів зокрема звернена проти української мови, яка є запорукою інших виявів української, і українського друкованого слова, бази розвитку національної культури. „Свобода" вже неодноразово інформувала, покликаючись на перевірені джерела з України чи закордонних пресових агенств, про закриття багатьох періодиків в Україні, зокрема наукових і літературних, або „переведення" їх на російську мову, як це сталося у випадку „Українського біохемічного журналу", видаваному Інститутом біохемії ім. О. В. Палладіна при Академії Наук УССР в Києві, який від січня 1978 року виходитиме російською мовою. З русифікацією цього одинокого медичного журналу, який друкувався ще в українській мові, бо інші вже раніше зліквідовали, або „перевели" на російську мову урядові русифікатори, здається закінчується період заграванння московських імперіялістів і перехід до відкритої форми мовного ґеноциду, щоб остаточно закінчити процес „злиття націй і народностей" і створення одного „совєтського народу", згідно з теперішніми політичними напрямними кремлівського диктатора Леоніда І. Брежнєва.

Не зважаючи на всі драконські репресії, шикани, арешти і засуди, звільнення з праці, включно із середньовічними жорстокостями над запроторениими до психіятричних закладів, самооборона українського народу проти цієї дещо на інший лад, але тим не менше за гітлерівським прикладом „остаточної розв'язки" національної проблеми совєтської тюрми народів з кожним днем скріплюється і посилюється. Промовисто свідчать про це безстрашні виступи членів київської громадської групи нагляду над виконанням Гельксінкських домовлень на недавньому судилищі біля Донецька та вже майже щоденні повідомлення з України про все нові і нові вияви руху опору.

Подібний розвиток спостерігається також в інших національних республіках, зокрема в Прибалтійських країнах, Грузії, Вірменії та інших. В самому СССР і на Заході формується переконання, що Москва дуже затривожена ростом питомої ваги неросійських народів та їх активним опором і тому рішилась на поширення наступу. Деякі західні аналітики вважають, що такий політичний курс і зміцнення репресій супроти поневолених народів Москва стосує ще й тому, що також серед сателітних народів наростає й міцніє рух опору проти московської домінації.

В кожному разі, українська мова, українське слово, українська література на батьківщині є тепер на першому прицілі комуно-московських народовбивців і про це ми мусимо голосно говорити, протестувати і проти цього боротися доступними нам засобами.

Не шкодило б також при тій нагоді застановитися над станом української мови і слова поза кордонами України, на вільних поселеннях українців в демократичних країнах світу. Дуже часто бо ми про ці речі забуваємо, хоч ще й далі називаємо себе, принаймні багато з нас, амбасадорами української справи на Заході.

Загрозливий страйк

Хоча речники робітничої спілки Об'єднані Вуглекопи та представники вугільної індустрії минулого тижня дійшли до тентативного порозуміння щодо нового 3-річного робітничого контракту, то існує можливість, що страйк шахтярів, який розпочався два з половиною місяця тому, може потривати ще довше, бо його ще мусить ратифікувати рядове членство профспілки, яка нараховує 160,000 членів у 11-ох стейтах. А серед рядового членства замітне незадоволення деякими постановами нового контракту і деякі філії профспілки вже заявилися проти нього.

Якщо уряд президента Джіммі Картера не поробить потрібних заходів на випадок, якщо вуглекопи відкинули б запропонований контракт, то знову може заіснувати така сама ситуація, яка існувала протягом майже трьох місяців, тобто, знову розпочнуться переговори між представниками працедавців і речниками вуглекопів, які правдоподібно затягнулися б на довший час, і тоді цей страйк завдав би ще більшого удару для економіки ЗСА, яка ще не зовсім вийшла з поважної рецесії.

Залізничі лінії та фірми автомобілів-вантажників, які транспортують вугілля, вже звільнили з праці досить багато робітників. Також продуценти сталі розпочали редукції в робочій силі. Коментатори вказують, що якщо страйк потриває ще кілька тижнів, то значно зменшиться продукція сталі, а брак цього металю відтак дуже неґативно відіб'ється на автомобілевій індустрії, на продукції хатнього приладдя тощо. Самозрозуміло, що страйк вуглекопів дуже зменшить постачання електричної енергії — і то в час, коли в країні існує енерґетична проблема — бо понад 50 відсотків американського вугілля вживають електростанції.

Отже, страйк вуглекопів не тільки дуже зменшив продукцію цього роду пального, але мав і далі може мати дуже неґативний вплив на різні сектори американської економіки.

Очевидно, що вуглекопи мають право страйкувати, щоб добитися виконання їхніх вимог. Вони бо живуть в демократичній Америці, а не диктаторському Совєтському Союзі, де будь-які страйки не дозволені, бо комуністичний уряд є заразом і єдиним працедавцем і вповні контролює робітничі профспілки. Але іншою справою є те, коли страйк вже триває майже три місяці і вже дійшло до тентативного порозуміння щодо нового робітничого контракту. Якщо б тепер вуглекопи відмовилися ратифікувати цей контракт, то в найкращому інтересі країни і цілого американського населення було б, щоб президент Картер припинив цей страйк, застосовуючи постанову закону Тефта-Гартлі, яка дозволяє урядові у конечних випадках проголошувати „80-денний період охолоджування", тобто припинити страйк на 80 днів, щоб дати обом сторонам змогу дійти до остаточного порозуміння. Цього вимагає добро держави і цілого американського народу, отже і страйкуючих вуглекопів.

К. Крупський

ВІСЬ ВАТИКАН — МОСКВА

В телевізійній програмі „Тудей", яка передається ранком по цілій країні, в дні 17-го лютого 1978 р. було передане інтерв'ю з відомим автором, який вже не раз виступав на телевізійних програмах. Цим автором є Малячі Мартін, бувший священик-єзуїт, який тепер провадить світське життя і пише книжки. В останньому часі книжкове видавництво „Стейн енд Дей" видало його чергову книжку п. н. „Кінцевий Конкляв" („Ди Файнел Конклейв").

В часі інтерв'ю на фоні екрану видніли емблеми, що символізували дві протилежні світоглядові течії у світі. Між двома емблемами серпа і молота, посередині виднів хрест. Після закінчення щоденних новинок, телевізійний коментатор Тома Брокав з драматичною ноткою в голосі заповів, що на сьогоднішньому інтерв'ю виступить автор книжки про союз Ватикану з Москвою. Коментатор зауважив, що таким кроком Ватикан схвалює атеїзм комунізму.

Через кілька хвилин відома дикторка Джейн Повлей переводила це інтерв'ю. Вона запитала автора про те, які найголовніші чинники рішають вибір Папи. Автор відповів, що головними чинниками є політичні міркування. Дальше він сказав, що в своїй книжці він докладно аналізує цілий теперішній склад кардиналів за їхніми політичними орієнтаціями. Серед теперішніх кардиналів, сказав Мартін, є дуже сильна і впливова фракція, яка змагає до союзу Ватикану з Москвою. На основі цього можна сподіватися, що слідуючий Папа буте той, що буде орієнтуватися на політику союзу Ватикану з Москвою.

Мартін передбачає, що найбільше за яких п'ять років в деяких країнах Заходу, а головно, в Італії та Портуґалії, прийде до комуністичної влади, і таким чином Америка втрачатиме Західню Европу на користь Москви. „Я є проти цього тому, що я є за свободою релігії, а комунізм забороняє віру в Бога" — сказав Мартін.

Вже того самого дня в газетах, що належать до „Ассосієйтед Пресс", появилася стаття кореспондента Джорджа В. Корнелля п. н. „Теолог боїться осі Ватикан — Москва". Автор статті каже, що широко відомий католицький теолог Малячі Мартін обвинувачує, що впливові католицькі чинники працюють над тим, щоб створити зв'язок між Ватиканом і Москвою. На пресовій конференції Мартін заявив, що „Тепер Церква є перед загрозою, де факто вступаючи в союз „осі з одинокою імперіялістичною силою в світі — СССР, який є антихристиянським, антисемітським і антиамериканським".

Він заявив, що такий союз „був би фальшивим і фатальним зворотом християнства... наповнений небезпекою для обидвох — демократії і християнства". А дальше він заявив, що сильна фракція фаворизує вибір такого Папи, який співпрацюватиме з комуністичними провідниками Східньої Европи з розрахунком, що це є найкращий спосіб для збереження Церкви у світі, призначеному бути комуністичним. Вони глядять на такий світ як на щось неминуче. Мартін сказав, що ця фракція включає „впливові офіційні особи" у Ватикані, а також в латинській Америці, Африці та Азії, серед яких є кардинали, які вибиратимуть Папу у слідуючому конкляві.

Коли Мартіна запитали про специфічні докази такого пляну, то він сказав, що „я мушу берегти таємниці тих джерел", однак, він доказував різними заявами та акціями деяких єпископів, таких як архиєпископ Ватикану Аґостіно Касаролі і кардинал Генрікве Сільва з Чіле, які виявляють такі тенденції. Кардинали такого напрямку є також в Америці. Мартін уважає, що вибір Папи, політика якого не буде не тільки противитися комуністичній політиці в Західній Европі і латинській Америці, але дозволить Католицькій Церкві співпрацювати з комунізмом, є можливим. Він каже, що ті церковні круги вірять в те, що Церква буде першою, що скористає із застосування такої політики у світі, переповненому всякими економічними проблемами. Мартін уважає, що цей напрямок політики Ватикану почав Папа Іван XXIII, який „відчинив вікно" у Східню Европу. Ця політика переводиться і досі.

В часі Ватиканського Собору Другого в ранніх 1960-их роках Мартіна уважали прогресивним католиком, але він відтоді став критичним супроти застосування реформ того собору, і тому він залишив священство.

Насвітлення Мартіном про-московської політики Ватикану дає нам виразну відповідь на те, чому Ватикан не визнав Патріярхату Української Католицької Церкви. Самозрозуміло, щоб винести своє рішення в дипломатичній формі, Ватикан подбав про те, щоб поділити, а радше, щоб зрізничкувати погляди наших Владик відносно створення Українського Патріярхату.

Був час, що ми тільки припускали, що існувало таке неґативне ставлення Ватикану супроти Українського Патріярхату, але тепер нові відкриття Мартіна роблять наші припущення сумною дійсністю. Ця дійсність є сумною не тільки для Української Церкви, але й також і для Церков тих народів, що дістануться під комуністичне панування і втратять дійсну свободу в заміну за свободу на папері, яка існує в усіх країнах під пануванням атеїстичного комунізму.

В кожного, хто знає дійсність і знає, яку дорогу пройшли Церкви та їхні вірні під московським пануванням, зроджуються тривожні питання, в центрі яких стоїть слідуюче: невже сам центр християнства перестає вірити в силу ідеалів Христової науки, яку той центр голосить вже на протязі двох тисяч років?

Християнська Церква зродилась великою жертвою Спасителя на Хресті. Вона виросла на крові тих, тіла яких роздирали леви на римських стадіонах. Ми певні того, що теперішня політика Ватикану, про яку пише Мартін, зродилася на зневірі, яка тільки ослаблює силу і престиж цієї Твердині.

Дай Боже, щоб ця зневіра проминула та щоб її місце виповнила непохитна віра в Божу справедливість, що є зроджена на любові до ближнього, а не на клясовій ненависті, яку проповідує і практикує комунізм.

Іван Овечко

НЕ СТАРАЮЧИСЬ ПОДОБАТИСЯ...

Палкий промовець зійшов зі сцени. До нього приступило кілька слухачів. Кожний із них навипередки почав ґратулювати промовцеві:

— От ви сказали! Точно так, як я думав. Побільше б таких промов!

— Оце справді доповідь! Ви вгадали мої думки. Ґратулюю!

— Дякуємо вам за гарну доповідь. Я повністю поділяю ваші думки. Я завжди був тих же переконань...

І кожний, ґратулюючи, думав собі, що тими ґратуляціями доповідач, мов медом по губах помазаним, солодко облизувався. А чи воно завжди так?

Самозрозуміло, що кожному промовцеві приємно почути похвальні слова на свою адресу з нагоди його доповіді. Ясна річ, що й говорити легше до слухачів, що так або інакше позитивно реаґують на промову, ніж якби ті слухачі з-під лоба дивилися на доповідача. Але про що, власне, свідчать оті признання: „Точно так, як я думвав", „Ви вгадали мої думки" або „Я завжди був тих же переконань"?

Вони свідчать про те, що доповідач говорив до людей про те й так, чого й як слухачі бажали. Це свідчить також про те, що промовець нічого нового не сказав нікого ні в чому не переконав, бо слухачі вже давно „тієї самої думки", „тих самих переконань". Питається, для чого взагалі була потрібна та доповідь?

Якщо це лише формальне відзначення чогось чи святочні сходини — це інша річ. Але коли це виступ з нагоди якоїсь контроверсійної події в світі або з нагоди заіснувавших проблем, що потребують певної інтерпретації, то дуже можливо, що даний промовець постарався лише подобатись публіці. Якщо ж ні — такий промовець зовсім не буде аж так захоплений отими ґратуляціями. Він волів би почути щось таке, як: „Добре ви сказали. Тепер і я зрозумів більше, ніж знав дотепер про те" або: „Дякуємо за доповідь. Нею ви зрушили публічну опінію і вияснили справу" або ще: „А я думав інакше. Ви переконали мене в слушності ваших думок".

Отак буває й у пресі. Деякі автори пишуть статті, щоб подобатись читачам. Знаючи більш-менш наставлення тієї чи іншої газети, а з нею й більшости її читачів, вони й друкують свої такі статті у такій газеті, стараючись подобатись і редакції, і читачам. А тим часом та ж редакція і ті ж читачі воліли б іноді прочитати щось таке, що дає трохи іншу інтерпретацію події, кидає світло на проблему з іншого боку. На жаль, оте „інше" приходиться шукати також в „інших" часописах, у статтях „інших" авторів. Отак і створюються наші „ґетто" — пресові „ґетто". На щастя, 85-ліття „бабуся" „Свобода" найменше грішить цим „гріхом", тому тут можна вичитати і таке, що „точно так, як я думав", і таке, що „ви переконали мене в слушності", ба й навіть таке, що змушує руку якогось автора свербіти, щоб написати мало не протилежне. Написати, не стараючись подобатися нікому.

Але, як у всьому іншому, і тут є і мусить бути певна межа оригінальности і контроверсійности. Нема де правди діти, є в нас газети, що друкують лише те, що їхнім передплатникам подобається, а є й такі, що навмисно друкують те, що їм не подобається. Одні заколихують своїх читачів — інші розбурхують пристрасті. Одні (перші) задовольняються передплатами тих, що мають, а інші (другі) докладають власні гроші, щоб утримати свою газету на поверхні, або банкротують. А все то через брак відчування межі.

Нема чого дуже радіти, коли промовець, оходячи зі сцени, чує лише такі ґратуляції, що з них видно, що він нічого нового не сказав. Але ще гірше, коли те „нове" йде врозріз із нашими фундаментальними постулятами українців-самостійників-антикомуністів. А такі або інші постуляти, „святеє святих" є в кожного народу, зокрема в такого, що поневолений. І це в такій же мірі відноситься й до преси.

Від того, наскільки ми вміємо дивитися на світові й українські проблеми без намагання подобатись читачам чи слухачам, а разом із тим завжди мати на увазі певне „святеє святих" тих же читачів-слухачів, залежить вартість кожної промови, кожної статті.

А що і в цій статті, може, нема нічого нового, вона бодай написана, не стараючись подобатись нікому, навіть 85-літній „бабусі", хоч у тому не було б ніякого гріха...

О. Судчак

КНИЖКА НА ЩОДЕННУ ПОТРЕБУ

У той час, коли багато українських політичних діячів, культурників, а то й, на жаль, науковців, займаються абстрактивними питаннями, як наприклад, встановити співпрацю з поляками чи росіянами (або воюють з вітряками „тоталітаризму"), тоді українські батьки, матері, учителі й виховники турбуються доволі приземною справою: як зберегти при українському корені доростаючу молодь?

У початкових школах українознавства та на вищих курсах при різних організаціях бракує не учнів, але учителів. Ті, що є, не всилі охопити все ще великої кількости молоді, яка хоче знати українську мову, літературу, історію, а понад усе інше хоче розуміти по-українському подавані їй історичні й літературні дані.

Жниво справді велике, але робітників мало.

А тим часом пропаґандистів чужого світогляду, чужих ідеологій та чужих політичних концепцій навколо нас дуже багато. Пригноблені виховники шукають за практичними з'ясуваннями окремих українських проблем для того, щоб самим мати готову принципову відповідь, і для того, щоб передати її своїм учням.

Тому Пластова Станиця у Монтреалі зробила важливий початок, видавши друком книжку відомого публіциста Романа Рахманного п.з. „Вогні самостійної України" (184 стор.), в якій зроблено спробу дати такі відповіді принаймні на деякі пекучі питання.

Підзаголовок тієї цікавої та гарно оформленої книжки пояснює, що це „Розмови з молодими" людьми, хоч і не конечно віково молодими. „Молодість від старости відділяє тільки один крок: або вперед, або назад..." — пише автор і пояснює, що складові частини його книжки — це результат розмов, дискусій, а то й суперечок з молодими людьми, які вміли слухати, думати і відгукнутися на сказане слово.

Для виступів цього публіциста не було групово-партійних чи ідеологічних меж, бо він умів їх переступити, оскільки даний форум був самостійницьким форумом. Тому в книжці згруповано бесіди чи розмови довкола трьох „варт": Пластові ватри, Сумівської ватри

(Закінчення на ст. 4-ій)

З НАШИХ БУДНІВ

ШКОЛА З ДЕФІЦИТОМ

Виявляється, що це не така легка справа продовжати українську школу в польській літературі, йдучи слідами Словацького, Мальчевського і Ґощинського, як це в наші часи намагається практикувати сучасний польський поет і публіцист. Юзеф Лободовський. Пан Юзеф, який сам себе зараховує до нащадків козацького отамана Лободи, відвідав, як відомо, під кінець минулого року нашу Метрополію і мав свій літературний вечір в Українському Інституті Америки. Вечір був дуже успішний, а дефіцитом поділилися на рівних паях наші письменники й журналісти, що були спонзорами цього небуденного підприємства.

Не минуло пару тижнів, як почали пана Юзефа брати під волос, і то з двох боків одночасно, за його заанґажування в польсько-українській дружбі народів. Так, для прикладу, в різдвяному числі знаної нам „Ґвязди Полярної", п-ні Аліція Митковська, ставить питання в справі формальній, чому врешті українці не приймуть Лободовського за свого?...

„В поемі „Похвала України", — пригадує пані Митковська, — п. Лободовський в патетичному пориві майже просить, щоб Україна визнала своїм сином поета, що був ляхом і славив її в піснях... 23 роки чекає Лободовський на це визнання його українцями за свого... Випадає тільки побажати йому щастя на новій дорозі життя".

Хто ж чув, як брали під волос Лободовського українці після його політичної доповіді в Українському Народному Домі в Ню Йорку, той здає собі справу з того, що не так легко вкупитися в ласки української політичної еміґрації „ляхові, що славив Україну в піснях", а навіть признавався до козацького походження. Деякі дискутанти робили гостя з Еспанії особисто відповідальним за те що галицькі українці програли війну з поляками в 1918-му році! „Бо чому, — питав один з патріотів, — поляки не подали тоді руки українцям і не пішли разом на Схід бити большевиків?"

— Дуже слушне питання, — відповів п. Юзеф, в якого високе почуття гумору — тільки з причини малолітности я не брав участи в польсько-українській війні та й не можу відповідати за це, що історія покерувала тими справами так, а не інакше.

До речі, Юзеф Лободовський уважає свої дружні розмови з українцями по цей бік океану незакінченими, а коньяк — недопитим, і обіцяв через два роки ще раз приїхати до нас в гості. Дай нам, Боже, витримати до того часу, — як казали в Старому Краю.

Ікер

Володимир Барагура

ЗЛАМАНА „СТРІЛА"

(Зі збірки „Калиновий міст")
Подвижникові українського футболу
І. Б. Кобзяреві — присвячую.

(2)

Після перемог над місцевими командами ми вибралися в роз'їзди. Ми розгромили команди в околицях Яворова — в Судовій Вишні, Городку, Янові, Любачеві, Грушеві, Маґерові, Раві Руській. Слава про „Стрілу" пішла скрізь. Наші перемоги принесли нам теж „касу", бо переможці отримували дві третини доходу з продажу квитків і зворот коштів дороги.

Ці успіхи „перекинули нам в голові". На одному засіданні наш капітан Зердик і тренер Дувидко підняли думку, щоб зміряти сили з львівською „Україною". Пропозицію прийняли ми з одушевленням. Дувидко сказав, що має зв'язки з „Україною" через „Гасмонею". За кілька днів він повідомив, що через три тижні в суботу „Україна" розіграє з нами товариський „меч" (матч).

* * *

Ми зробили велику рекляму, щоб глядачів і „кібіців" прибуло якнайбільше. Попри те ми тренували наче навіжені. День перед „мечем" тренер висловив впевнення, що „Стріла" в такій формі і в такому складі може сміло протиставитися львів'янам, бо „чорт не такий страшний, як його малюють".

Склад нашої команди був справді першорядний: воротар — гульвіса „Гицель", син місцевого собаколова. Незвичайно бистрий, звинний, холоднокровний, з блискавковими рефлексами. Він єдиний на весь Яворів знав „джію-джитсу". „Биками" (оборонцями) були — „Цап"-Северко і „Піщеґа". Так його назвали, бо на виклик професора природи пані А. Ставничої, щоб описав рибу, почав: „Риба має піщеґу"... (пащеку). По середині помочі грав „Миханьо-грубий палець", по боках „Глинка" (мав кукурудзяно-жовте волосся) і „Сливка" — цей з маленькими мішечками обабіч уст і з „мокрою вимовою". Напад провадив Бодо „Сальва" — силач на всю гімназію, бо Северко-Цап був тільки клясним силачем. Бодьо — поставний красень, бльондин був такий сильний, що стискав коня голенями під живіт і, вхопившися за галузь дерева, піднімав його вгору. Був виспортований, знав різні хватки, був першуном у боксі й дужанні. Копав м'яч з такою силою, що коли м'яч „ішов щуром", тобто котився доторкаючися землі, то стинав траву. Раз відбив Гицлеві нігті, коли той хотів спіймати м'яча і зачепив його тільки кінчиками пальців. Назвали його „Сальвою", бо його дід чи прадід був одружений з полькою. Пішов раз до костьола. Мав гарний голос, але не був обізнаний з латинською Службою Божою і в невідповідному місці заінтонував „Сальве, реґіна!"... „Спаси, царице!"... Збентежений увірвав в пів-слова, але порекло „Сальва", наче це євангельське прокляття „впало на нього і на його діти". Правим лучником був я — Чіпка, лівим — Зердик. На правому крилі грав „Сокіл" (був бистроногий), на лівому — Славко — „Мудрагелик". Ми призначили „автових" суддів, головним суддею за обосторонньою згодою був Дувидко.

* * *

У день змагань зібралося народу видимо-невидимо. Навіть жидки, що мали крамницю з солодощами коло мосту св. Івана, прибули сюди з візками з содовою водою й лімонадою, андрутами, цукерками-„штольверками", що липли до зубів й кольоровими „бамбонами", „макаґіґами", прецлями „на яйці й на патичку", американськими горішками і гарячими каштанами, які захвалювали вигуками „Гайсе мароне! Гайсе мароне!"

З грачів „України" по прізвищу пригадую собі вродливого брюнета з „бачками" Мурського, що провадив напад і довгого, мов тичка бльондина, воротаря Барусевича й Івана Кобзяра з ґраціозним стрибком бистроногого оленя. Злі язики подейкували, що тільки кілька грачів приїхали з І „України", решта з замарстинівського (передмістя Львова) „Ясного Тризуба"...

Обі команди шпарко вибігли на грище, станули проти себе і грімко гукнули тричі: „Слава! Слава! Слава!" Капітани подали собі правиці, хтось з громадян сказав коротке вітання. Суддя кинув жереб, хто має починати перший. Різкий свисток і гравці заворушилися. Зразу виявилося що нам „щось не йде". Всі наші акції рвалися і щоб ми не робили, гра ввесь час проходила під нашими ворітьми. ми двоїлися й троїлися, гонили з висолопленими язиками, давали „гачки" противникам (недозволений трюк — бігти безпосередньо за противником і кінцем носка легенько торкнутися закаблука його піднесеної в бігу ноги — ґарантовано він безболісно впаде на землю). Не помагали й спроби Мудрагелика „кивати" противників, бо в наслідку йому завжди відбирали м'яча.

На наші ворота падали „стріли" одні за одними — далекі й високі „бомби", приземні „щурі", „голівки", „вільні", „карні". Майже кожний „ріг" кінчився голем. Наші противники грали без зусилля. М'яч „ходив" від ноги до ноги наче на шнурочку, їхні акції завершувалися „баняками", що кілька хвилин м'яч „сидів" у нашій сітці, а публіка ревла „є-е-е!" Наш воротар Гицель оборонив безліч „стрілів" але, не зважаючи на його надлюдські зусилля, в першій половині ми набрали дев'ять „баняків!"

Не помогла й перегруповка грачів у другій половині, чи заступлення одних грачів свіжими. Ми охляли докраю. Воротар „України" з безділля побіг до половини грища і звідтіля забив нам гола. Публіка перестала заохочувати нас до гри, перестала кричати „суддя — калош"!, зате почала оплескувати акції противника за його концертову гру.

Коли суддя відсвистав змагання, ми з трудом провели дух, щоб гукнути „Гаразд!" Зійшли з грища з похнюпленими головами. Вислід був катастофічний — 19:0! в користь „України". Орко „Лабендзя Шия" (так його прозивали, бо казав, що рід його шляхетський) приніс велетенського міха з лантухового полотна і злобно сказав: „Маєте на голи"...

Але це ще не кінець нашої невдачі. Увечорі відбулося

(Закінчення на ст. 4-ій)

ШАНОВНІ ДЕЛЕҐАТИ Й ДЕЛЕҐАТКИ 29 КОНВЕНЦІЇ УНСОЮЗУ! КОНВЕНЦІЙНА ОРГАНІЗАЦІЙНА КАМПАНІЯ, МЕТОЮ ЯКОЇ Є ПРИДБАННЯ 3,000 НОВИХ ЧЛЕНІВ, ВЖЕ ПОЧАЛАСЯ. ПРОСИМО ВАС ПАМ'ЯТАТИ ПРО „ДЕЛЕҐАТСЬКУ ДЕСЯТКУ" НОВИХ ЧЛЕНІВ! ВАШ ГОЛОС БУДЕ ТИМБІЛЬШ ПЕРЕКОНЛИВИЙ, ЧИМ БІЛЬШЕ НОВИХ ЧЛЕНІВ ВИ ЗОРГАНІЗУЄТЕ ДО КОНВЕНЦІЇ

КОНВЕНЦІЙНІ ТА ІНШІ...

(Закінчення зі ст. 1-ої)

та зшитки. Працюємо над замовленням лент, з якими маємо багато клопоту. Кошти за ці речі за 4 роки збільшилися на 60 до 120 відсотків.

Звіт головного секретаря Володимира Сохана

В 1977-му році придбали секретарі Відділів та організатори 3,743 нових членів, забезпечених на загальну суму $9,547,500. В тому було 1,104 членів деп. молоді із сумою $1,833,000 забезпечення, 1,963 членів деп. дорослих із сумою $4,334,000 та 676 членів з грамотами акцидентового забезпечення на суму $3,380,000. В Канаді приєднали вони 438 нових членів на суму $1,436,000 забезпечення. У 1977-му році втратив УНСоюз на чисто по відтягненні від здобутків усіх втрат 74 членів у загальному числі членів, яке з кінцем року нараховувало 87,655. В активному членстві втратив УНСоюз за 1977-ий рік 667 членів на чисто і закінчив цей рок із станом 67,662 члени.

За станом з кінця 1977-го року всі активні члени мали в УНСоюзі $109,764,216 забезпечення, а загал членства був забезпечений на суму $125,294,396. Сума всіх забезпечень членів УНСоюзу, включно із додатковим подвійним забезпеченням та забезпеченням платника, виносила з 31-им грудня 1977 року $163.445.146. В сумах забезпечення виказав УНСоюз за 1977-ий рік прибуток: в активному членстві на суму $3,596,100, у загальному числі членів на суму $4,232,997, а в сумі всіх забезпечень членства УНСоюзу на суму $5,821,747.

З кінцем 1977-го року було в Канаді 8,941 членів, забезпечених на суму $18,874,782, з чого 8,378 було активних членів із сумою $18,195,900 забезпечення. В активному членстві виказав УНСоюз в Канаді втрату 104 членів за 1977 рік, але мав прибуток в сумі забезпечення цих членів на $273,150. В загальному числі членів мав УНСоюз за 1977-ий рік втрату на чисто 227 членів, але сума забезпечення всього членства зросла за цей рік на $328,711.

Публікація протоколу річного засідання Головного Уряду з травня 1977-го року добігає кінця. Річні замкнення і статистики за 1977-ий рік закінчено цього року раніше, як попереднього, що вможливило скоріше виготовлення оцінки грамот членства УНСоюзу та цілих звітів для забезпеченевих урядів стейтів і провінцій, в яких веде УНСоюз свою забезпеченеву діяльність.

По Відділах відбуваються тепер вибори делеґатів і заступників делеґатів на 29-ту Конвенцію. Реченець для виборів, тобто останній день, в якому можна провести вибори, припадає на 3-го березня 1978 року. Відділи управнені до самостійного вибору делеґатів будуть мати таких 317 делеґатів, а число делеґатів, що їх виберуть об'єднані Відділи з меншим числом членів, перевищить 80. Досі наспіли до Головної Канцелярії 192 повновласті делеґатів та три протести проти проведених виборів делеґатів у трьох Відділах. До 13-го березня 1978 року всі повновласті делеґатів за заступників делеґатів повинні бути переслані Головній Канцелярії.

Черговими конвенційними працями будуть: замовлення і друк бальотів для першого номінаційного голосування на Конвенції та для вибору конвенційних комісій, затвердження повновластей делеґатів і заступників та проголошення їх списка на місяць перед початком Конвенції, номінування Головним Екзекутивним Комітетом членів конвенційних комісій — Верифікаційної, Статутової та Фінансової, і затвердження та проголошення програми 29-ої Конвенції також не пізніше, як місяць перед початком Конвенції.

Звіт головного організатора Степана Гавриша

Звіт цей охоплює важливіші дані про працю Організаційного Відділу за 1977 рік.

В звітовому році придбано 3.743 нових членів, забезпечених на загальну суму 9.547.500 дол. В числі придбаних 3.743 нових членів було з акцидентовим (АДД) забезпеченням і 172 з льотерійним забезпеченням. В звітовому році найкращим місяцем був грудень, в якому придбано 668 нових членів, забезпечених на загальну суму 1.577.000 дол. Придбанням 3.743 нових членів виконано загальну організаційну квоту УНСоюзу на 75 відсотків.

2. Праці Окружних Комітетів:

На 30 Союзових Округ 5 виконали квоту на 100 і більше відсотків, 11 виконали квоту на 75 і більше відсотків, а 14 виконали квоту на менше чим 75 відсотків. До тих Округ, що виконали квоту на 100 і більше відсотків, належать: Захід Канади Вінніпеґ — 138 від., Вілкс Бері — 120 відс. ,Шамокін — 111 відс., Бостон — 108 відс. і Клівленд — 107 відс.

Найбільше число нових членів придбала Округа Філядельфійська, а саме: 459, Чікаґська,придбавши 427 нових членів,зайняла друге місце, а Округа Клівленду з придбаними 350 членами зайняла третє місце. Якщо говорити про суми забезпечення, то першенство здобула Округа Клівленд, забезпечивши нових членів на суму 1.216.000 долярів, а коли порівнювати суми забезпечення і придбання нових членів за стейтами, то першенство має Пенсильвенійський стейт, придбавши 939 нових членів, забезпечених на загальну суму 2.026.000 дол.

На 30 округ було сім таких, що їх усі Відділи придбали нових членів і усі будуть відзначені почесними плякатами. Тими Округами є: Філядельфійська, Клівленд, Аллентавн, Вілкс Бері, Монтреаль, Пассейк, Вунсакет.

Нагороди за успішну працю Округ в 1977 році припали для трьох Округ: перша для Філядельфії за найбільше число придбаних нових членів, друга для Вінніпеґу за перше місце з виконанням квоти відсотково і третя за друге місце у виконанні річної квоти відсотково.

3. Союзові Клюби: від довшого часу при Союзі існують різні Клюби осіб, які приєднують по 10 і більше нових членів річно. В звітовому році ,,Клюб Сотників'' мав одного члена (п. Ольшанський придбав 119 чл.), ,,Клюб П'ятидесятників'' мав 6 членів (тих, що придбали від 50 до 99 чл.). У ,,Клюбі Заслужених Союзовців'' (тих, що придбали від 25 до 49 чл.), було 33 особи і ,,Клюб Будівничих Союзу'' (тих, що придбали від 10 до 24 чл.) було 96 осіб. ,,Клюб Заслужених Союзовців'' збагатився в звітовому році на 10 нових членів. Разом члени ,,клюбів'' придбали 2.782 члени.

В організаційній ділянці активну участь брали і жінки — союзові секретарки, і на 136 членів різних Союзових ,,Клюбів'' було 25 жінок, які разом придбали 537 нових членів, що становить майже одну шосту придбаних усіх членів у 1977 році.

Якщо говорити про признані спеціяльні нагороди для трьох жінок, то першу нагороду за найбільшу суму життьового забезпечення одержує секретарка 47-го Відділу і головна радна та голова Лігай Велійської Округи пані Анна Гарас, яка продала забезпечення на 79.000. Одержить один том Енциклопедії. Другу нагороду з другим числом найбільшої суми життьового забезпечення одержить пані Марія Дейчаківська — секретарка 233 Відділу в Лорейні,продавши життьового забезпечення на суму 69.000 дол. Одержить англомовну Історію України. Третю нагороду за найбільше число придбаних нових членів одержує секретарка 465 Відділу в Ляшіні, Канада, головна радна і голова Монтреальської Округи пані Текля Мороз. Одержить книжку ,,Василь Стефаник'' д-ра Луки Луціва, або ,,Лука Мишуга'' Антона Драгана. Усі три пані також одержать почесні плякети.

4. Слід згадати, що на 26 членів Головного Уряду УНС 15 придбали 412 нових членів і три почесні члени Головного Уряду придбали 9 членів. Ними були д-р Ярослав Падох — придбав 3 члени, інж. Степан Куропась — придбав 3 члени і Іван Іванчук придбав три члени.

5. Канадські Округи придбали 433 нових членів і це було найбільше число від 1973 року, коли мали придбаних 650 членів. В році 1976 придбано лише 297 нових членів. Честь Канади врятував мгр Іван Геврик, секретар 445 Відділу в Вінніпеґу і голова К. Комісії та голова Округи Вінніпеґ, який придбав 70 нових членів, а в тому аж 61-го з льотерійним забезпеченням.

Головний організатор дальше інформував про нову клясу забезпечення для молоді ТР-65, яка, на його думку, стає з кожним місяцем більш популярною. В січні, не зважаючи на лиху погоду, 16-ро дітей було забезпечено в тій новій клясі.

Заступниця гол. предсідника пані Марія Душник, як і в попередніх звітових періодах, продовжувала свою участь в організуванні нових членів, як і свою репрезентаційну активність, що включала таку крайову подію, як відзначення Січневих Роковин в Олбані, столиці стейту Ню Йорк, участь у зборах Округ і Відділів та активну участь в громадському житті.

Головний директор УНС на Канаду сен. Павло Юзик висловив своє вдоволення з Нагороди признання від УККА за його активну працю для допомоги українському народові в його змаганнях, яку він одержав попереднього дня, бо це ще більше пов'язує його з українською громадою в ЗСА. У звітовому часі він не міг брати більш активної участи в праці і розвитку УНС в Канаді з уваги на те, що бувши парляментарним репрезентантом Канади на конференції в Беоґраді і на конференції НАТО в Атенах, перебував поза Канадою. Із розвитку і праці УНС в Канаді він не цілком задоволений і для розгляду тих справ плянує відбути в короткому часі нараду Канадського Представництва УНС.

Заступник головного предсідника д-р Іван Флис коротко поінформував про свою активну і успішну участь в організаційній активності УНС та його репрезентації і дальше з'ясував та подав загальні підсумки праці двох очолюваних ним Комісій: підготови до використання машин у виборах на найближчій 29-ій Конвенції УНС в травні ц. р. та Спеціяльної Комісії Головного Уряду УНС для визначення компетенцій щодо Видавництва УНС. Його ствердження в цих справах будуть подані в протоколі з цих нарад.

ЗВІТ ГОЛ. ПРЕДСІДНИКА ЙОСИПА ЛИСОГОРА

Головний предсідник Йосип Лисогір, завершуючи звітування головних екзекутивних урядовців, насамперед поінформував про дальші поліпшення на Союзівці, про необхідність підвищити дещо ціни на тій оселі та про заплявовані вже табори для молоді у вакаційному часі.

В Українській Будівлі опорожниться приміщення Шкільної Ради, але вже започатковано розмови про винайм тих приміщень іншими установами. Продовжуються також заходи для винайму партерового приміщення на ресторан.

Виникли деякі комплікації в плянах перебудови та відповідного використання мешканевого будинку з уваги на пожежу та відмову уряду від субсидій. Справа покищо ,,висить''.

Зголошений раніше можливий покупець старого будинку УНС повідомив, що він вже не є зацікавлений купівлею, отже ми шукаємо іншого покупця.

Головний предсідник дальше поінформував про висилку ґратуляційної каблграми Блаженнішому Патріярхові Йосифові з нагоди його уродин та річниці звільнення з неволі, як також про принагідне впорядкування могили основоположника ,,Свободи'' і УНСоюзу, о. Григорія Грушки в селі Пеняки в Західній Україні.

ЗВІТ РЕД. А. ДРАГАНА

Ред. А. Драган коротко поінформував про завершену підготову до друку книги Уласа Самчука ,,Слідами Перших'' та запропонував встановити відповідне ґасло-клич, під яким мала б проходити активність УНС в цьому конвенційному році й сама Конвенція.

29-та Конвенція

Після звітів та дебат над ними, гол. предсідник п. Й. Лисогір поінформував про пороблені вже чи ще пляновані заходи щодо 29-ої Конвенції УНС, яка має відбутися в тижні від 22-го до 27-го травня ц. р. в Піттсбурґу. Вирішено, щоб конвенцію попередити ще засіданням Головного Уряду, яке відбудеться в неділю, 21-го травня. Гол. предсідник дальше поінформував, що на Конвенцію буде запрошений президент Джіммі Картер та ряд членів екзекутивної і законодавчої ділянок Уряду ЗСА. Передбачена також відповідна культурно-мистецька програма.

Після обговорення ряду інших актуальних організаційних, фінансових та видавничих справ, включно з рішенням відбути в п'ятницю, 10-го березня ц. р., засідання Культурної Комісії, в склад якої входять всі головні екзекутивні урядовці і всі редактори, гол. предсідник Й. Лисогір закрив ці чергові наради Головного Екзекутивного Комітету УНС.

ПОВІДОМЛЕННЯ

В українській пресі з'явилася вістка, що Інститут Української Мови в Ню Йорку запросив мене як члена редакційної колеґії для укладання Правописного Словника.

Оцим повідомляю, що участи в укладанні цього словника я не братиму з цілого ряду причин.

В. Давиденко

Бруклин, Ню Йорк

УКРАЇНСЬКИЙ ДЕНЬ У ФОРДГАМ УНІВЕРСИТЕТІ

Цього року 14 лютого заходом Студентського Клюбу відбувся тут ,,Український День''. На залі лунала українська музика та пісня. Наш молодий бандурист Олесь Фурда відіграв та відспівав кільканадцять пісень. Бандура викликала зацікавлення серед студентів.

Рівнож завдяки наших підприємців, п.п. Іваницького, Сурмача та Шонка-Русича багато експонатів було виставлено на продаж. Студенти з цікавістю оглядали та дещо купували.

ВІДКРИЮТЬ ЦЕРКОВНИЙ БУДИНОК

Українське об'єднання св.Володимира відкриває будову церковного будинку в Українському Селі Апопка, Фльорида, в суботу 4 березня ц. р., в год.11-ій перед полуднем на площі при Лейк Микой Ок, Дряв, Апопка та при участі мейора міста Івана Ленда і комішенерів цього міста. По відкритті відбудеться обід з відповідною програмою.

КНИЖКА НА ЩОДЕННУ...

(Закінчення зі ст. 2-ої)

і Одумівської ватри. Варто нагадати, що в Україні влада обвинувачує і судить тих, що вживають оце слівце „ватра"!...

В кожному випадку автор обґрунтовує доцільність існування і досяги даної молодняцької групи в концепції самостійної України та в боротьбі за відновлення суверенної влади українського народу на рідних землях.

Сьогодні на ту концепцію ведеться шалений пропагандистський наступ совєтських агітаторів через усі совєтські видання. Вони зокрема вдаряють по ідеї української державности, що ґрунтується на Акті 22 січня та на українській збройній силі. Роман Рахманний дає чіткі, логічні та переконливі відповіді на ці ніби-спірні проблеми. Читач відчуває авторову щирість, з якою він береться розв'язувати складні питання, і його усвідомлення скромних сил, що є в нашому розпорядженні для боротьби з масовою ворожою пропаґандою.

Вражаючою прикметою цієї книжки Р. Рахманного є так сказати б „всесвітність підходу" до поняття „Україна". Його жива Україна — це всі українці, що живуть під різними громадянствами і в різних державних системах, але які відчувають свою органічну пов'язаність з народом в Україні та всіма поселенчими групами на всіх континентах.

Пластова Станиця в Монтреалі надіється поширити цю книжку серед дорослих і молоді в різних країнах, а чистий прибуток з розпродажу її призначає на допомогу українським політичним в'язням. Хочеться вірити, що „Вогні самостійної України" знайдуть шлях і до читача, що „під московським караулом" на території України, як уже раніше окремі статті Р. Рахманного дійшли були до тамтешніх українських патріотів.

ЗЛАМАНА „СТРІЛА"

(Закінчення зі ст. 2-ої)

прийняття й забава з танцями в залі „Народного Дому". Наші дівчата дивилися на нас з погордою і не хотіли танцювати з переможеними. Зате липли й вигулювали з львів'янами, яким не бракувало ґалянтних манер.

З дівчатами обійшлося нам легко. Гості поїхали і кожна з них вернулася до свого „ідеалу". Навіть Зердик, який божився, що не хоче знати своєї „симпатії", врешті здав позицію.

Нефортунний „меч" з „Україною" зламав „Стрілу" назавжди. Замість „Стріли", звитяжної футбольної дружини, зловісним шипом стрілою облетіла всю околицю вістка про нашу ганебну прогру...

Але ця лекція покараної гордині, зарозумілости й самопевности мала й позитивні наслідки. Ми побачили, що футбол, це не тільки гра ногами, але що вона має й духові вартості й що до неї треба вжити голови. Гуртова гра вимагає співпраці, зіграности, плянування, заправи, витривалости, техніки, знання системи гри й застосування відповідної тактики. Як кожна гуртова акція — будь у спортовій ділянці, будь у різних площинах суспільно-громадського й національного життя — вона вимагає єдности. Ця лекція неодному з нас пригодилася в пізнішому житті...

УКРАЇНСЬКА СВІТЛИЧКА ДОПОМАГАЄ БАТЬКАМ ВИХОВУВАТИ ДІТЕЙ.

ВІДІЙШЛИ ВІД НАС

ВОЛОДИМИР ПОПАДЮК, член УНС Відд. 472 Пластовий Відділ в Чікаго, Ілл., помер 14 грудня 1977 р. на 76 р. життя. Нар. в 1901 р. в Україні і став чл. УНС в 1950 р. Залишив у смутку дружину Марію, сина Андрія з дружиною Ярославою, дочку Іванну з мужом Арнольдом, внуків Марка і Таню, родину в Америці, Канаді і Україні. Похорон відбувся 17 грудня 1977 р. на цвинтарі св. Андрія в Бавнд Бруку, Н. Дж.
Вічна Йому Пам'ять!
Управа Відділу

БОГДАН КУРИЛО, член УНС Відд. 94 Т-ва ім. М. Шашкевича в Гамтрамк, Міч., помер 26 грудня 1977 р. на 56 р. життя. Нар. в Рижковій Волі, Ярославщина. Залишив у смутку дружину Марію, дочку Діяну, брата Миколу і ближчу та дальшу родину в Україні. Похорон відбувся 29 грудня 1977 р. на цвинтарі Мт. Олівет в Детройті, Міч.
Вічна Йому Пам'ять!
Р. Татарський, секр.

КОРНИЛО ЛУЧКА, член УНС Відд. 130 Б-ва св. Володимира в Ню Йорку, Н. Й., помер 28 грудня 1977 р. на 82 р. життя. Нар. в 1895 р. в с. Гнилички Малі, Україна і став чл. УНС в 1934 р. Залишив у смутку сестру, сестрінки і братанків в Україні. Похорон відбувся 30 грудня 1977 р. на українському кат. цвинтарі Святого Духа в Гамптонбург, Н. Й.
Вічна Йому Пам'ять!
Ю. Юрків, секр.

ПЕТРО САХАРНОВСЬКИЙ, член УНС Відд. 347 Т-ва Запорозька Січ в Міллвілл, Н. Дж., помер 19 грудня 1977 р. на 53 р. життя. Нар. в Україні і став чл. УНС в 1969 р. Залишив у смутку дружину Флоренц, сина Івана і дочку Анну. Похорон відбувся на цвинтарі св. Петра і Павла в Міллвілл, Н. Дж.
Вічна Йому Пам'ять!
Катерина Ґордон, секр.

ВСТУПАЙТЕ В ЧЛЕНИ УНСоюзу!

ТАРЗАН, Ч. 7911. Де поділись самоцвіти!

Цей вбитий пілот і я були власниками повітряної служби, яка перевозила продукти різних підприємств цього обширу! Він саме перевозив самоцвіти одної фірми, коли його зістрілено!... ...Але самоцвіти пропали!...